



Tisková zpráva Státního úřadu inspekce práce ze dne 18. dubna 2011

Rádiové dálkové ovládání jeřábů a kardiostimulátor

S modernizací jednotlivých provozů se mění i způsob ovládání jeřábů a jiných zdvihadel. Minulostí jsou časy, kdy na každém jeřábu seděl jeřábník a čekal na pokyn vazače.

Poté se začaly používat tlačítkové ovladače, které byly zavěšeny na kabelu, a tak prakticky limitovaly pohyb jeřábníka. Kromě toho ztěžovala ovládání jeřábu ještě další negativa, např. ovladač byl otočný o 360° a tím vznikal problém se značením jednotlivých směrů pohybů. Značení se proto upravovalo podle jednotlivých provozovatelů.

Negativa používání rádiových ovladačů

Po této etapě nastala další změna. Do praxe vstoupily ovladače rádiové. Tím sice odpadl problém s kabely, avšak nastaly další komplikace. Ty se vyskytovaly zvláště u starších jeřábů, které se pak proto dodatečně upravovaly.

Jeřáby původně ovládané z kabiny měly v místě obsluhy nožní brzdu, která umožňovala zastavení jeřábu. Tato brzda však nefungovala v případě dálkového ovládání. Vše zde záleželo na schopnosti a odhadu jeřábníka, kdy má ovládání vypnout. V takových případech však docházelo ke kolizím mezi jeřáby na společné dráze nebo i mezi obsluhami, což lze případně řešit výběrem schopných pracovníků.

Nebezpečí pro osoby s kardiostimulátorem

V současné době vzniká nový problém při provozu jeřábů řízených rádiem, a to v případech, jsou-li provozovány v blízkosti osob, které trpí vadami či nemocemi srdce a mají v těle kardiostimulátor.

Již v několika případech došlo ke kolapsu zaměstnance s voperovaným kardiostimulátorem při obsluze jeřábu, který byl řízen rádiem. Nikdo to dosud nespojoval s tím, že jeřábník má kardiostimulátor. Po zdravotnickém zásahu se tento pracovník vrátil ke své práci a měl k tomu i kladné stanovisko lékaře.

Když se však tento kolaps u stejného pracovníka opakoval, zaměstnavatel začal mít pochybnosti o jeho způsobilosti k ovládání jeřábu pomocí rádia. Na tuto skutečnost upozornil ošetřujícího lékaře a ten zjistil, že došlo k selhání kardiostimulátoru, což mohlo být způsobeno rádiovým ovladačem.

Z těchto důvodů vznikla nová bezpečnostní tabulka, která zakazuje vstup osob s kardiostimulátorem do prostoru, kde je zdvihací zařízení ovládané rádiem (*viz přiložený obrázek*). Na tabulce je ve výstražném kruhu zobrazeno přeškrtnuté srdce s mechanickou ručičkou, což je doplněno textem. Když tuto tabulku ukazují při školeních, přítomní si často myslí, že jde o vtip spojený se svátkem sv. Valentýna. Nejde však o vtip, ale o skutečnost.

Výstraha širší veřejnosti

V této souvislosti se na nás obracují zaměstnavatelé s dotazem, kam mají tuto tabulku umístit. V žádném předpisu ani v návodu k obsluze jeřábu se neupozorňuje na tento jev. Z pozice inspektora inspekce práce, který provádí kontrolu provozu zdvihacích zařízení, doporučuji umístit bezpečnostní tabulku všude tam, kde je používáno rádiové ovládání zdvihacích

zařízení. Dále doporučujeme, aby při preventivních lékařských prohlídkách upozornil zaměstnavatel lékaře, že pracovník bude ovládat jeřáb pomocí rádia.

Tento problém se netýká jenom zaměstnanců, ale i široké veřejnosti. Je třeba vzít na vědomí, že většina rádiem řízených stavebních jeřábů je umístěna na veřejně přístupných místech, v jejichž okolí se pohybují i občané, kteří mohou mít voperován kardiostimulátor. Impuls vyslaný rádiovým ovládáním proto může způsobit zdravotní potíže i těmto občanům.

Závěr

Z těchto důvodů jsme oslovili zainteresované orgány a organizace, aby se podílely na řešení tohoto problému. Tímto článkem nechci vyvolávat davovou psychózu, že každý jeřáb může zavinit kolaps člověka, který má kardiostimulátor, ale chci aktivizovat zodpovědné instituce, aby stanovily přesná kritéria pro používání rádiového řízení zdvihacích zařízení. K selhání srdeční činnosti mohlo dojít i v jiných případech, ale asi nikdo by tento kolaps nespojoval s rádiovým řízením. Pokud by v této věci došlo k dalšímu vývoji, budeme veřejnost informovat.

Ing. Karel Šimonovský
inspektor

Oblastní inspektorát práce pro Královéhradecký kraj a Pardubický kraj

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Horní náměstí 103/2

746 01 Opava

tel.: 553 696 154, fax: 553 626 672

e-mail: opava@suip.cz

www.suip.cz

Bezpečnostní tabulka upozorňující osoby s kardiostimulátorem na nebezpečí, které jim hrozí v prostoru, kam mají zákaz vstupu.

